

mokratiet pludselig vil forbyde meningsmålinger og exit polls. Mængden af meningsmålinger er jo med til løbende at justere vores synspunkter og vores holdninger som politikere, og derfor anser vi da meningsmålinger for at være en vigtig medspiller i den demokratiske proces. Men de skal også kun være en medspiller, de må aldrig komme til at styre, hvorledes valgresultatet kan komme til at se ud.

Antallet af målinger er, som nogle har nævnt, eksploderet fra 18 i 1998 til faktisk at være mere end 100 i 2007. Selve udviklingen af styrkeforholdet partierne imellem bliver den gode historie. Yderst sjældent fokuseres der på valgdagen på de politiske budskaber, som valget jo egentlig skulle handle om. På valgdagen udsættes vi faktisk for et bombardement af meningsmålinger, og det bliver helt grotesk, når partiernes ledere bliver bedt om at kommentere på valgets resultat, før valget er afsluttet, ud fra de seneste meningsmålinger. Undertiden får man faktisk den fornemmelse, at vælgerne er helt overflødige.

Vi mener, at det er problematisk grænsende til det manipulatoriske, når meningsmålinger bruges som sandhedsvidner i valgkampen, især når vi ved, at den typiske meningsmåling har en usikkerhed indbygget, der svarer til i hvert fald plus/minus 3 procentpoint afhængigt af, hvor mange der deltager. Derfor ønsker vi bare med forslaget at sikre roen på valgdagen på den måde, at der ikke offentliggøres resultater af meningsmålinger eller exit polls, før valgstederne er lukkede. Før i tiden, da der ikke var så mange konkurrerende medier, regulerede de sig selv. Jeg tvivler meget på, at det vil være muligt at sige til medieverdenen, at det skal de gøre igen. Konkurrencen er alt for behård.

Der er mange, der har nævnt, at vi ikke ved, hvilken effekt de meningsmålinger, der bliver offentliggjort og kommenteret på på selve valgdagen, har for valgets resultat. Det er også helt tydeligt, at nogle ordførere er helt klar over, at især kommentarerne kan have en påvirkning, men man kommenterer jo på de meningsmålinger og exit polls, der bliver offentliggjort i løbet af valgdagen. Så der er der altså en selvmodsigelse, synes jeg, i flere af indlæggene.

Vi finder simpelt hen, at den tvivl om effekten af valgdagens meningsmålinger, der er, skal komme vælgerne til gode. I stedet for de mange timers gætterier og spådomme i fjernsynet baseret på ofte helt ubetydelige forandringer i målingerne, som vi skal lægge øre til, kunne vi måske få debatten i gang om det politiske indhold. Må-

ske kunne vi få flyttet fokus fra en tilfældig udvikling i en måling til det, det hele drejer sig om, nemlig at vælgerne i ro og fred skal kunne afgive deres stemme ud fra de indtryk, de har opsamlet i valgkampen eller før. Men lad os da blive fri for dem på valgdagen.

Den tankegang er der flere andre lande der for længst har fulgt op på ved at indføre begrænsninger i adgangen til at offentliggøre meningsmålinger og exit polls både op til og på selve valgdagen – og det uden at have eksakt viden ud fra et videnskabeligt, kontrolleret forsøg som afkrævet af flere ordførere her fra talerstolen. Et sådant kan jo ikke gennemføres, idet det ville kræve, at man skulle sammenligne det samme valg med og uden brug af meningsmålinger, og det lader sig jo ikke gøre.

Vi finder, at selve nerven i vores demokrati, nemlig valghandlingen, skal beskyttes mod de eventuelle negative konsekvenser, som en offentliggørelse af exit polls og meningsmålinger på valgdagen kan have. Det skal ikke være tilfældige tal i en tilfældig måling, der skal have indflydelse på valget.

Kl. 11:18

Der er flere af ordførerne, der har rejst spørgsmålet om ytringsfriheden. Jeg har stillet spørgsmålet til Justitsministeriets jurister og fået deres vurdering, og det vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke stride imod grundloven eller internationale konventioner, herunder grundlovens § 77 og artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention om ytringsfrihed, hvis vi fastsætter begrænsninger med hensyn til tidspunktet for offentliggørelse af resultatet af meningsmålinger, der foretages på afstemningsdagen. At den grund tillod vi os at gå videre med sagen for at opfordre regeringen til at udforme nogle retsregler, som kan fremme vores formål.

Som det sidste punkt i forslaget foreslår vi, at regeringen udarbejder en model for varedeklARATIONER, der skal sikre, at der altid klart og tydeligt redegøres for den statistiske usikkerhed, der er forbundet med de enkelte målinger. En af ordførerne nævnte, at det var der allerede taget hånd om, men jeg er meget sikker på, at en almindelig veluddannet dansker ikke er helt med på de store usikkerhedsfaktorer, der i virkeligheden er indbygget i alle meningsmålinger. Jeg synes, at det er dybt bekymrende, at meningsmålinger ofte benyttes som et udtryk for en fuldstændig korrekt gengivelse af virkeligheden, hvilket de jo i sagens natur aldrig kan være. De er jo sandsynligheder med et meget højt niveau